

- 1420 žrtev so doslej odkrili v Hudi Jami.
- 778 žrtev je bilo že prenesenih in pokopanih na pokopališču Dobrava.
- Iz rudniškega rova so do sedaj dvignili za okoli 230 kubičnih metrov izkopanin.
- Število izkopanih žrtev naj bi bilo nižje od pričakovanih 3 do 5 tisoč.

Izvajalci del v Hudi Jami nobenega skeleta niso dobili v anatomski legi, zato je zelo otežena identifikacija žrtev.

Foto: Muzej novejšje zgodovine Slovenije

POVOJNA GROBIŠČA

Še 12 metrov do dna rova svete Barbare

Izkop žrtev v prikritem vojnem grobišču v rovu svete Barbare rudnika v Hudi Jami naj bi bil končan do konca leta, skupaj pa naj bi dela stala okoli dva milijona evrov

vsako žrtev, ki jo najdemo, tragedija," je dejala Bačeva, ki ocenjuje, da so zdaj nekje na dveh tretjinah dela. Dr. **Petra Leben Seljak**, ki ji je bila zaupana antropološka analiza posmrtnih ostankov, je povedala, da je po njenih izkušnjah število žrtev vedno manjše od laičnih ocen, ki so podane pred začetkom izkopavanja.

Doslej so v jašku odkrili skupaj 1420 žrtev, 778 žrtev pa je bilo iz kostnice v Hudi Jami oktobra lani že prenesenih in pokopanih na pokopališču Dobrava. "Dolgo časa je

trajalo, da smo našli skupen odgovor, kako najbolj dostojno pokopati žrtve, in da smo prišli do ugotovitve, da je bil najbolj primeren prostor na območju spominskega parka Dobrava pri Mariboru v neposredni bližini kostnice in spomenika žrtvam povojnih pobojev," je povedala Bačeva. Dežman jo je dopolnil, da spominskega parka ni bilo mogoče urediti ne v bližini rova ne na Teharju, ki je ekološko degradirano območje in zato neprimerno za zaznamovanje pietetnega spomina.

Po Dežmanovih besedah poteka najzahtevnejše odkopavanje žrtev glede na zločin in zahtevnost dela v rovu. "Opravljamo zahtevna rudarska dela. Zdaj smo na 36 metrih pod zemljo po vpadnici, do dna pa nam še manjka 12 metrov. Šele ko bomo dosegli dno, bomo vedeli, ali se tam morebiti še nahajajo nove žrtve. Dela bomo predvidoma končali junija. Iz rudniškega rova smo do sedaj dvignili okoli 230 kubičnih metrov izkopanin," je tehnično plat izkopa predstavil rudarski inženir **Ivan Kenda**.

Seljakova je pri identifikaciji žrtev do sedaj dognala, da je bila večina žrtev starejših od dvajset let in mlajših od štirideset let. Med njimi pa je bila, po obliki medenice sodeč, le ena ženska. Zelo malo žrtev je bilo ubitih s strelnim orožjem. "Večinoma so bile žrtve ubite na brutalen način," je pripomnil Dežman.

Glede na ohranjena oblačila gre med žrtvami verjetno za pripadnike oboroženih sil Neodvisne države Hrvaške, med žrtvami pa so tudi Slovenci, je ugotovil **Uroš Košir**, ki je naredil analizo najdenih predmetov. "Večina ostankov človeških trupel je bila v neanatomski legi zaradi pogrežanja. Pravzaprav nobenega skeleta nismo dobili v anatomski legi, zato je zelo otežena identifikacija žrtev," je še dodal Košir.

Uroš Esih

"S pogrebom prve skupine žrtev izpolnjujemo ženevsko konvencijo in s tem notranji slovenski dialog postaja tak, da mrtve pokopljemo, potem pa se pogovarjamo naprej," je včeraj ob 8. obletnici vstopa raziskovalcev v prikrito vojno grobišče v rovu svete Barbare rudnika v Hudi Jami povedal dr. **Jože Dežman**, predsednik vladne komisije za reševanje vprašanj prikritih grobišč. V Hudi Jami, ki bo po zaključku del ostala zaščiteno spomeniško območje.

"Delo je do zdaj v dveh tretjinah končano, dokončano pa bi lahko bilo do konca leta," je pojasnila **Dragica Bac**, generalna direktorica Direktorata za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja na ministrstvu za delo. Za sanacijo rudniškega jaška v letih 2012 in 2015 je bilo namenjeno 260 tisoč evrov, za sam izkop posmrtnih ostankov žrtev pa še okoli milijon evrov. V celoten projekt bo po besedah Bačeve vloženo okoli dva milijona evrov.

Na ministrstvu računajo, da bi dela v Hudi Jami dokončali konec leta in žrtve pokopali na pokopališču na Dobravi. Koliko je še žrtev v jami, ne želijo spekulirati. "Verjamemo, da številka med 3000 in 5000 ni pravilna, je pa seveda za